

فصل ۷

نظریه پاولف

فرآیند شرطی سازی کلاسیک :

اجزای ضروری برای ایجاد شرطی شدن عبارت است از :

محرك غير شرطی : محركی که پاسخ طبیعی دارد

پاسخ غير شرطی: پاسخ طبیعی به محرك غير شرطی است.

محرك شرطی : محرك خنثی است که پاسخ طبیعی و خودکار در ارگانیسم را موجب نمی شود.

پاسخ شرطی (CR) : برای ایجاد CR باید CS و UCS را چندین بار همراه کرد.

مثالی جهت شناسایی اجزای شرطی شدن :

مثال : فرض کنید کودکی که ابتدا از آمپول نمی ترسید حال نه تنها می ترسد بلکه از روپوش سفید هم می ترسد.

- مهمترین مفاهیم نظریه پاولف :

- پس از شرطی شدن با قطع UCS به تدریج CR محو می گردد به این

فرایند خاموشی آزمایشی می گویند

بازگشت خود به خودی: بعد از خاموشی اگر دوباره

CS به حیوان ارائه گردد CR بطور موقتی بازگشت می کند که به

این فرایند بازگشت خود به خودی گویند.

شرطی شدن در سطح بالاتر

- این نوع شرطی شدن به صورت زیر شکل می گیرد:

1- کسب خاصیت محرك شرطی بوسیله محرك خنثی

2- استفاده از محرك شرطی به عنوان یک محرك طبیعی

۳- در نتیجه فراخوانی پاسخ

- در فرایند فوق شرطی شدن از یک محرك خنثی به محرك های خنثی دیگر بالاتر می رود.

تعمیم و تمیز محرك :

پاسخ به محرك های مشابه را تعمیم محرك گویند

- عدم تقویت به پاسخ نامربوط باعث تمیز محرك می شود

- تعمیم محرك با شرطی شدن سطح بالاتر تفاوت دارد

- در تعمیم محرك ، محرك ها مشابه هستند

- در حالیکه در شرطی شدن سطح بالاتر محرك ها بایکدیگر هیچ شباهتی ندارند مهمترین تفاوت نظریه پاولف و ثرندایک

- شرطی سازی کلاسیک پاسخ فراخوانده می شود در حالیکه در شرطی سازی وسیله ایی پاسخ صادر می شود.

- در شرطی سازی کلاسیک پاسخ غیر ارادی است در حالیکه در شرطی سازی وسیله ایی پاسخ ارادی و تحت کنترل است

-

-نقش تقویت در این دو نوع شرطی سازی متفاوت است

مهمترین شباهت نظریه پاولف و نظریه ثرندایک

1- هر دو به بقای ارگانیسم کمک می کنند

2- هر دو به تقویت وابسته اند

در شرطی UCS- است ، در شرطی سازی وسیله ایی وضعیت خشنود کننده است
سازی کلاسیک تقویت کننده

- هر دو نوع شرطی سازی در نیاز به تقویت ، بازگشت خودبه خودی ، تعمیم و
تمیز مشابه هم هستند

کاربرد نظریه پاولف در مسایل انسانی

1- در تعلیم و تربیت استفاده می شود

2- در روانشناسی بالینی و اصلاح رفتار استفاده می شود

3- در روانشناسی اجتماعی و تبلیغات کاربرد دارد

- علیرغم کاربردهای مختلف نظریه پاولف محدودیتهایی دارد که بعدا در فصول
مختلف راجع به آن توضیح داده خواهد شد